NEDERLANDSE PLANTEZIEKTENKUNDIGE VERENIGING

TIJDSCHRIFT OVER PLANTEZIEKTEN

ONDER REDACTIE VAN

Mej. H. L. G. DE BRUYN
Dr. H. H. EVENHUIS
Dr. J. A. A. M. H. GOOSSENS
Prof. Dr. A. J. P. OORT
Mevr. Ir. M. POST-BAKKER
Mej. F. QUAK
en
Prof. Dr. J. P. H. VAN DER WANT
Secretaris

65e JAARGANG

LIDMAATSCHAP NED. PLANTEZIEKTENKUNDIGE VERENIGING
Nederland, Suriname, de Antillen en België f 7,50
Buitenland (behalve België) f 8,50
Leden ontvangen het tijdschrift gratis
ABONNEMENT Tijdschrift f 10,— resp. f 13,50
Penningmeester Dr. A. P. KOLE
Laboratorium voor Phytopathologie, WAGENINGEN
Betalingen op Postrekening 923165, ten name van:
Penningmeester Nederlandse Planteziektenkundige Vereniging, Wageningen

GEDRUKT BIJ H. VEENMAN & ZONEN N.V. – WAGENINGEN 1959

INHOUD

IN MEMORIAM

Blz.

Ir. P. Hus 121

HOOFDARTIKELEN EN KORTE MEDEDELINGEN

Boerema, G. H. en J. Gremmen – Een oppervlakkige bastkanker bij appel en peer veroorzaakt door *Pezicula corticola. With a summary: Superficial bark canker of apple and pear trees caused by* Pezicula corticola . 165

Bos, L., B. Delević and J. P. H. van der Want – Investigations on white clover mosaic virus. *Met een samenvatting: Onderzoekingen over witteklavermozaïekvirus* 89

Doorn, A. M. van – Onderzoekingen over het optreden en de bestrijding van valse meeldauw (*Peronospora destructor*) bij uien. *With a summary: Investigations on the occurrence and the control of downy mildew* (Peronospora destructor) *in onions* 193

Evenhuis, H. H., D. Mulder en Hillegonda J. Pfaeltzer – De overdracht van de rozetziekte, een virusziekte van de kers. *With a summary: The transmission of the „rozetziekte", a virus disease of cherry* 122

Hagedorn, D. J., L. Bos and J. P. H. van der Want – The red clover veinmosaic virus in The Netherlands. *Met een samenvatting: Het nerfmozaïekvirus van rode klaver in Nederland* 13

Helle, W. – Het voorkomen van resistentie tegen organische fosforverbindingen bij de bonespintmijt (*Tetranychus urticae*) in Aalsmeer. *With a summary: The occurrence of resistance to organic phosphorcompounds in the two-spotted spider mite* (Tetranychus urticae) *at Aalsmeer* 107

Hoof, H. A. van – Bobbelblad bij sla. *With a summary: Lettuce big vein in The Netherlands* 24

———, Oorzaak en bestrijding van de papiervlekkenziekte bij prei. *With a summary: Cause and control of white tip disease of leeks in The Netherlands* 37

———, Seed transmission of lettuce mosaic virus in *Lactuca serriola. Met een samenvatting: Overbrenging van het slamozaïekvirus met zaad van* Lactuca serriola 44

———, The delphacid *Sogota cubana* vector of a virus of *Echinochloa colonum. Met een samenvatting: De delphacide* Sogota cubana *als vector van een virus van* Echinochloa colonum 188

Kerssen, M. C. and P. Riepma – The determination of residues of zinc ethylene bisdithiocarbamate. *Met een samenvatting: De bepaling van residu's van zinkethyleenbisdithiocarbamaat* 27

Kole, A. P. – *Plasmodiophora brassicae* en *Spongospora subterranea*, punten van overeenkomst en verschil. *With a summary:* Plasmodiophora brassicae *and* Spongospora subterranea, *points of resemblance and difference*

Koot, Y. van en H. J. M. van Dorst – Virusziekten van de komkommer in Nederland. *With a summary: Virus diseases of Cucumber in The Netherlands* 257

Blz.

KORT, J. – Enkele waarnemingen over populatieschommelingen bij het havercystenaaltje, *Heterodera avenae*, onder invloed van enige gewassen op zandgrond. *With a summary: Some observations on soil population of cereal root eelworm,* Heterodera avenae, *under the influence of various crops on sandy soils* 1

——— en H. A. VAN RHEENEN – Enkele waarnemingen over het optreden van de verwelkingsziekte bij luzerne in Zeeland in 1957. *With a summary: Some observations on lucerne wilt disease in Zeeland in 1957* 147

LIEM, S. N. – *Cucumis virus 2* in Nederland. *With a summary:* Cucumis virus 2 *in The Netherlands* 158

LOOSJES, F. E. – The evaluation of anti-coagulents as rodenticides in the laboratory. *Met een samenvatting: Het laboratoriumonderzoek van anti-coagulanten als rodenticiden* 116

NIJVELDT, W. – Over het gebruik van vangkegels bij het galmugonderzoek. *With a summary: On the use of conical traps in the study of gall midges* 56

OORT, A. J. P. – Over de termen primair en secundair ziek in de fytopatologie. *With a summary: On the use of the terms „primair" and „secundair ziek" in plant pathology* 142

PFAELTZER, H. J. – Onderzoekingen over de rozetziekte van de kers. *With a summary: Some investigations on the rosette disease of cherry* 5

SAALTINK, G. J. – Het uitwendig steriliseren van planten bij fytopathologisch onderzoek. *With a summary: External disinfection of plant parts* . 138

SPOON, W. en F. E. LOOSJES – Samenstelling en eigenschappen van rotenonhoudende *Mundulea*-bast. *With a summary: Composition and properties of rotenone containing* Mundulea *bark* 79

VENEKAMP, J. H. – De invloed van enige virussen op de concentraties van organische zuren in een aantal planten. *With a summary: The influence of some viruses on the concentrations of organic acids in a number of plants* 177

VERHOEFF, K. – Pathogeniteitsverschillen tussen een aantal isolaties van *Verticillium albo-atrum. With a summary: Differences in pathogenicity between some isolates of Verticillium* albo-atrum 128

WANT, J. P. H. VAN DER en L. BOS – Geelnervigheid, een virusziekte van luzerne. *With a summary: Vein yellowing, a virus disease of lucerne* . . 73

VOORDRACHTEN

BAKKER, D. – Enige aspecten van de onkruidbestrijding in de IJsselmeerpolders 70

BEEMSTER, A. B. R. – Vindt het transport van X- en Y-virus in de aardappelplant op overeenkomstige wijze plaats? 68

BELS-KONING, H. C. – Ziekten in de champignoncultuur 61

BESEMER, A. F. H. – Voorlopige karakteristiek van onlangs verschenen bestrijdingsmiddelen 162

BEST, R. J. – Recombinations of plant viruses as the origin of new viruses 190

BOS, L. – Nieuwe resultaten van het onderzoek over virusziekten van vlinderbloemigen 33

———, B. DELEVIĆ en J. P. H. VAN DER WANT – Het witte-klavermozaïekvirus 68

DORD, D. C. VAN – Nacontrole van DNBP-middelen 69

ELZENGA, G. – Chemische onkruidbestrijding bij het opkweken van plantmateriaal van enkele kruiden onder glas 70

Blz.

GREMMEN, J. – Bijdrage tot de biologie van de verwekker van de populiere-schorsbrand 65
HARTSUYKER, K. – Tien jaar Bestrijdingsmiddelenwet 162
HELLE, W. – Over het voorkomen van resistente spintmijten (*Tetranychus urticae*) in Aalsmeer 62
HEUVER, M. – De economische betekenis van bladbeschadiging bij bieten 67
KAARS SIJPESTEIJN, A. – Organische tinverbindingen als potentiële landbouwfungiciden 67
KERLING, L. C. P. – Indrukken tijdens een studiereis door de U.S.A. . . . 33
KERSSEN, M. C. – De Landbouwluchtvaart in Nederland 162
KOLE, A. P. en K. HORSTRA – Elektronenmicroscopische waarnemingen over de zoösporen van *Phytophthora infestans* 67
KUIPER, K. en C. N. SILVER – Een proef met *Ditylenchus destructor* van verschillende herkomsten 64
OORT, A. J. P. – Ziekteproblemen in de tropen 61
OOSTENBRINK, M. – Enige bijzondere aaltjesaantastingen in 1958 64
OUDEN, H. DEN en R. E. LABRUYERE – De betekenis van *Hoplolaimus uniformis* en *Fusarium oxysporum* bij het ontstaan van vroege vergeling in erwten 64
SCHENK, P. A. – Biologie en bestrijding van *Septoria gladioli* op gladiolen 63
SEINHORST, J. W. en D. RIEZEBOS – Enkele proeven over de bestrijding van staartpeen 65
SLOOTWEG, A. F. G. – Aantasting van bloembollen door *Fusarium*, in het bijzonder zuur van tulpen 63
SMITH, K. M. – The different types of insect viruses and their morphology 190
STAALDUINE, D. VAN – Onkruidbestrijding met Simazin in aardbeien . . . 72
TJALLINGII, F. – Fysiologische specialisatie van de knolvoetschimmel en het kweken van resistente stoppelknolrassen 66
VLOTEN, H. VAN en H. A. VAN DER MEIDEN – Roest en schorsbrand van populier 66
WEIJ, H. G. VAN DER en G. ROZENBOOM – De chemische onkruidbestrijding bij het onderhoud van watergangen 69
WINDEN, W. P. VAN – Chemische onkruidbestrijding bij enkele Westlandse gewassen 71
ZANDEE, D. I. – De levenscyclus van *Didymella applanata* op framboos . . 62

BOEKBESPREKINGEN

GRAM, ERNST, PROSPER BOVIEN & CHR. STAPEL – Ziekten en plagen van landbouwgewassen. Uitg. H. Veenman en Zonen N.V., Wageningen (door DE FLUITER) 164
KLINKOWSKI, M. – Pflanzliche Virologie. II. Die Virosen des europäischen Raumes. VIII. Akademie-Verlag, Berlin, 1958 (door v. d. W.) 34
NEDERLANDSE NAMEN VOOR GELEEDPOTIGE DIEREN – schadelijk voor de voornaamste land- en tuinbouwgewassen. Hoofdcommissie voor de Normalisatie in Nederland (HCNN) NEN 3167, 1958 (door C. J. H. FRANSSEN) 35
———, VAN PLANTEZIEKTEN BIJ FRUITGEWASSEN. Norm NEN 3017 van het Nederlands Normalisatie-instituut, 1959 (door v. d. W.) 191
SCHIPSTRA, K. – De toepassing van chemische bestrijdingsmiddelen in de landbouw. Uitg. in opdracht Stichting Bovalpers Utrecht door H. Veenman en Zonen N.V., Wageningen 2e druk 1956 (door DE FLUITER) 164

Blz.

STAPP, CARL – Pflanzenpathogene Bakterien. Eine Einführung mit Hinweisen auf einschlägige bakteriologische und serologische Arbeitsmethoden. Paul Parey, Berlin (door MAAS G.) 34

STOLBUR AND SIMILAR VIRUS DISEASES CAUSING SEEDLESSNESS OF PLANTS – Proceedings of the scientific conference on stolbur and similar diseases causing sterility, 1956 at Smolenice. Slovak Academy of Sciences, Bratislava 1958 (door L. BOS) 119

SYMPOSIUM – Insect and foodplant. Comité Européen de Zoologie Agricole (C.E.Z.A.) and the Agricultural University Wageningen. Proceedings, Wageningen, 1957 (door E.) 35

VERHOEVEN, W. B. L. † – Algemene leer der planteziekten van landbouwgewassen. H. Veenman & Zonen, Wageningen, 4de druk, herzien door H. J. de Bruin (door VAN DOORN) 191

Blz.

Aaltjes, zie Nematoden
Aardappel, zie Solanum tuberosum
Aardbei, zie Fragaria
Acyrthosiphon pisum
geelnervigheid 73
Medicago sativa 73
Allium cepa
bestrijding 193
Peronospora destructor 193
weersgesteldheid 193
– porrum
papiervlekkenziekte 37
Phytophthora porri 37
Anti-coagulenten
rodenticiden 116
Appel, zie Pirus malus

Bastkanker, zie Pezicula corticola
Bestrijding
Allium cepa 193
Daucus carota 65
Peronospora destructor 193
Septoria gladioli 63
staartpeen 65
Beta vulgaris
bladbeschadiging 67
Biet, zie Beta vulgaris
Biologie
Septoria gladioli 63
Bloembollen
Fusarium 63
Bobbelblad
Lactuca sativa 24
Nederland 24
Olpidium brassicae 24
Bladbeschadiging
Beta vulgaris 67
Bonespintmijt, zie Tetranychus urticae
Brassica rapa
Plasmodiophora brassicae 66
resistentie 66

Cecidomyidae
vangkegel 56
Champignon, zie Psalliota campestris
Controle
DNBP-middelen 69
Cryptodiaporthe populea
Populus 65, 66
Cucumis sativus
Cucumis virus 1 257
Cucumis virus 2 . . . . . 158, 257
Cucumis virus 2A 257
Komkommer necrose virus 257

Daucus carota
bestrijding staartpeen 65
Orthops basalis 33
Hepialus lupulina 33
Pemphigus 60
Didymella applanata
Rubus idaeus 62
Ditylenchus destructor
waardplanten 64
DNBP-middelen
controle 69

Echinochloa colonum
Sogata cubana 188
virus 188
Elektronenmicroscopische waarnemingen
Phytophthora infestans 67
zoösporen 67
Erwt, zie Pisum sativum
Erwtebladluis, zie Acyrthosiphon pisum

Fosforverbindingen
resistentie 62, 107
Tetranychus urticae 62, 107
Fragaria
onkruidbestrijding 72
Simazin 72
Framboos, zie Rubus idaeus
Fungiciden
tinverbindingen 67
Fusarium
bloembollen 63
– oxysporum
Hoplolaimus uniformis 64
Pisum sativum (vergeling) 64
Tulipa (zuur) 63
uitwendig steriliseren 138

Galmuggen, zie Cecidomyidae
Geelnervigheid
Acyrthosiphon pisum 73
Medicago sativa 73

Havercystenaaltje, zie Heterodera avenae
Hepialus lupulina
Daucus carota 33
Heterodera avenae
invloed gewassen 1
populatieschommelingen 1
Hoplolaimus uniformis
Fusarium oxysporum 64
Pisum sativum (vergeling) 64

Invloed gewassen
Heterodera avenae 1

Kers (zoete), zie Prunus avium
Klaver, zie Trifolium
Knolvoet, zie Plasmodiophora brassicae
Komkommer, zie Cucumis sativus

Lactuca sativa
bobbelblad 24
Nederland 24
Olpidium brassicae 24
– serriola
slamozaïekvirus 44

Blz.

zaadoverbrenging 44
Luzerne, zie Medicago sativa

Medicago sativa
Acyrthosiphon pisum 77
geelnervigheid 77
Verticillium albo-atrum 147
Zeeland 147
Melampsora larici-populina
Populus 66
Mundulea sericea
rotenongehalte 79

Nederland
bobbelblad (sla) 24
Cucumis virus 2 158
nerfmozaïekvirus (klaver) 13
virusziekten (komkommer) 257
Nematoden aantastingen
1958 64
Nerfmozaïekvirus
Nederland 13
Trifolium pratense 13

Olpidium brassicae
bobbelblad (sla) 24
Lactuca sativa 24
Onkruidbestrijdng
Fragaria 72
Simazin 72
IJsselmeerpolders 70
– (chemisch)
planten onder glas 70
watergangen 69
Westlandse gewassen 71
Organische zuren
virussen (invloed) 177
Orthops basalis
Daucus carota 33
Overdracht
Prunus avium 122
rozetziekte 122

Papiervlekkenziekte
Allium porrum 37
Phytophthora porri 37
Pathogeniteitsverschillen
Verticillium albo-atrum 128
Peen, zie Daucus carota
Peer, zie Pirus communis
Pemphigus
Daucus carota 60
Peronospora destructor
Allium cepa 193
bestrijding 193
weersgesteldheid 193
Pezicula corticola
Pirus communis 165
– malus 165
Phytophthora infestans
elektronenmicroscopische waarnemingen 67
zoösporen 67
– porri
Allium porrum 37

Blz.

papiervlekkenziekte 37
Planten onder glas
onkruidbestrijding (chemisch) . . . 70
Pirus communis
Pezicula corticola 165
– malus
Pezicula corticola 165
Pisum sativum
Fusarium oxysporum 64
Hoplolaimus uniformis 64
vergeling 64
Plasmodiophora brassicae
fysiologische specialisatie 66
resistentie Brassica rapa 66
Spongospora subterranea 47
Poederschurft, zie Spongospora subterranea
Populatieschommelingen
Heterodera avenae 1
Populier, zie Populus
Populus
Cryptodiaporthe populea 65, 66
Melampsora larici-populina 66
Prei, zie Allium porrum
Primair ziek
secundair ziek 142
Prunus avium
overdracht 122
rozetziekte 5, 122
Psalliota campestris
ziekten 61

Residu's
zineb 27
Resistentie
fosforverbindingen 62, 107
Tetranychus urticae 62, 107
Rode klaver, zie Trifolium pratense
Rodenticiden
anti-coagulanten 116
Roest (populier), zie Melampsora larici-populina
Rotenon-gehalte
Mundulea sericea 79
Rozetziekte
overdracht 122
Prunus avium 5, 122
Rubus idaeus
Didymella aplanata 62

Schorsbrand (populier), zie Cryptodiaporthe populea
Secundair ziek
primair ziek 142
Septoria gladioli
biologie 63
bestrijding 63
Simazin
Fragaria 72
onkruidbestrijding 72
Sla, zie Lactuca sativa
Slamozaïekvirus
Lactuca serriola 44
zaadoverbrenging 44
Sogata cubana

Blz.

Echinochloa colonum 188
virus 188
Solanum tuberosum
X-virus transport 68
Y-virus transport 68
Spongospora subterranea
Plasmodiophora brassicae 47
Stoppelknol, zie Brassica rapa

Tetranychus urticae
fosforverbindingen 62, 107
resistentie 62, 107
Tinverbindingen
fungiciden 67
Trifolium
witte-klavermozaïekvirus 68, 89
– pratense
nerfmozaïekvirus 13
Tropen
ziekteproblemen 61
Tulp, zie Tulipa
Tulipa
Fusarium oxysporum 63
zuur 63

Ui, zie Allium cepa
Uitwendig steriliseren
Fusarium oxysporum 138

Valse meeldauw (ui), zie Peronospora destructor
Vangkegel
Cecidomyidae 56
Vergeling
Fusarium oxysporum 64
Hoplolaimus uniformis 64
Pisum sativum 64
Verticilium albo-atrum
Medicago sativa 149
pathogeniteitsverschillen 128
Zeeland 149
Verwelkingsziekte, zie Verticillium albo-atrum
Virus
Echinochloa colonum 188
Sogata cubana 188
Virussen
organische zuren 177
Virusziekten (Nederland)
Cucumis sativus 257

Watergangen
onkruidbestrijding (chemisch) . . . 69
Weersgesteldheid
Allium cepa 193
Peronospora destructor 193
Westlandse gewassen
onkruidbestrijding (chemisch) . . . 71
Witte-klavermozaïekvirus
Trifolium 68, 89

X-virus transport
Solanum tuberosum 68

Blz.

Y-virus transport
Solanum tuberosum 68

IJsselmeerpolders
onkruidbestrijding 70

Zaadoverbrenging
Lactuca serriola 44
slamozaïekvirus 44
Zeeland
Medicago sativa 149
Verticillium albo-atrum 149
Ziekteproblemen
tropen 61
Ziekten
Psalliota campestris 61
Zineb
residu's 27
Zinkethyleenbisdithiocarbamaat, zie zineb
Zoösporen
elektronenmicroscopische waarnemingen 67
Phytophthora infestans 67
Zuur
Fusarium oxysporum 63
Tulipa 63

COMMONWEALTH INST.
ENTOMOLOGY LIBRARY
25 JAN 1960
SERIAL Eu.86
SEPARATE